

Indiska kvinnor revolutionerar journalistiken och kvinnors ställning

- med mobiltelefoner, mod och stark vilja.

Jag reste till delstaten Uttar Pradesh i Indien för att studera hur kvinnorna på tidningen och webbsidan Khabar Laharyia arbetar.

Tidningen kommer ut en gång i veckan och på webbsidan publiceras dagsnyheter, videoklipp och reportage. Samtliga reportrar kommer från fattiga, marginaliserade grupper och många har knappt gått i skolan.

Jag reste med bil från Varanasi i åtta timmar till den lilla staden Karwi i distriktet Chitrakoot där tidningen startades 2002. Här intervjuade jag grundaren Meera Jatav. Hon berättade att tidningen till en början distribuerades till några tusen i närområdet. Idag trycks den i sex olika upplagor på lika många språk och når cirka 80 000 läsare i 600 byar. Sedan de 2012 började leverera nyheter digitalt når de hundratusentals läsare över hela Indien. Reportrarna är också aktiva på sociala medier och har lärt sig att använda sina mobiler som videokameror. Dessutom blir det allt vanligare att Khabar Laharyias bevakning plockas upp av andra medier och på det sättet når ännu fler.

Det är bara kvinnor som arbetar med Khabar Laharyia och från början riktade sig tidningen enbart till kvinnor på landsbygden, men numera består läsekretsen även av män och invånare i större städer. När jag frågade runt i Chatrakoot kände majoriteten till både tidningen och webbsidan. Antalet användare av smartphones växer snabbt i Indien och även om många är fattiga har de flesta tillgång till en mobiltelefon. De jag intervjuade använde mobilt internet, då det inte kostar så mycket. En man berättade att han tack vare Khabar Laharyia för första gången kunde få nyheter på sitt eget språk. Flera andra berättade att de föredrar hemsidan framför papperstidningen, då de litar mer på vad som publiceras där. Videofilmerna ses som ett bevis på att reportrarna inte hittar på. Förtroendet för medier är inte alltid är så högt i Indien, framförallt inte för lokaljournalistiken som kan styras av affärsintressen eller politiska påtryckningar. Men de jag talade med uppfattade Khabar Laharyia som objektiv och oberoende.

När jag senare fick möjlighet att följa med reportern Sunita Devi ut på jobb bekräftade hon att hemsidan och de filmade reportagen har ökat tidningens anseende.

Vi åkte långt ut på landsbygden där Sunita fått tips om att polisen en man blivit mördad utan att polisen följt upp med någon utredning. När vi anlände omringades vi av sörjande kvinnor,

bland annat den mördades fru och mamma. Sunita intervjuade dem med sin mobil och sedan gick vi i flera timmar till brottsplatsen. Blodfläckarna var kvar på marken och Sunita intervjuade ytterligare personer. Hon var hela tiden noga med att ta klippbilder.

Enligt Sunita är det numera vanligt att fattiga bybor vänder sig till Khabar Laharyia för att göra sina röster hörda eller skipa rättvisa när myndigheterna inte agerar. Tidningen har därmed blivit en maktfaktor som revolutionerat lokaljournalistikens roll. Nätverket på 37 reportrar har avslöjat såväl korrruption som andra skandaler. På grund av detta händer det att reportrarna blir hotade, men än så länge har ingen skadats.

Vad som började utifrån en feministisk idé verkar ha gett kvinnorna mer makt och högre status. Reportrarna väljer själva vad de tycker är viktigt att bevaka. Våld, övergrepp och orättvisor mot kvinnor är återkommande ämnen i rapporteringen. Flera poliser har avskedats sedan deras motvilja att utreda brott mot kvinnor har uppmärksammats. Sunita menade att hon själv och hennes kollegor fått bättre självförtroende tack vare sina jobb.

- I början sa alla att journalist inte är ett jobb för kvinnor och att vi inte skulle klara det, men nu har vi bevisat att vi kan.

Sunita berättade att kvinnorna i byarna vänder sig till henne för att få råd, och att hon ser sig som en förebild som inspirerar andra kvinnor till att våga söka jobb utanför hemmet eller kräva att även döttrarna ska utbildas. Enligt Sunita handlar yrket inte bara om att visa att kvinnor är kapabla, utan även om att inkomsten inger respekt. Det är också framförallt bland yngre kvinnor som antalet läsare på webbsidan ökar.

Eftersom jag själv börjat filma med mobilen när jag gör inslag till Rapport och Aktuellt på SVT var jag intresserad av att studera hur reportrarna filmar och redigerar videoklipp med sin mobil, och hur de använder sociala medier för att sprida sina reportage.

En skillnad som jag diskuterade med Sunita är själva utrustningen. Jag jobbar med extern mikrofon, stativ, hållare till mobilen och professionella appar i mobilen för filmning och redigering. Sunita visade mig hur hon och de andra reportrarna endast använder mobilen och de appar som ingår. Men resultatet skiljer sig inte särskilt mycket åt och insamlandet av information, intervjuteknik och filmandet är i stort sett detsamma. Till skillnad från mig redigerar inte journalisterna på Khabar Laharyia sina inslag själva. De skickar råmaterialet till en central redaktion i Delhi, som jag också besökte.

Tidningen och webbsidan styrs från Delhi av den ideella organisationen Nirantar och stiftelsen The Women Media and News Trust. Nirantar jobbar med jämställdhetsfrågor och utbildning, varav Khabar Laharyia endast är en del av verksamheten. När jag besökte deras kontor i Delhi satt ett tiotal reportrar framför var sin dator och klippte ihop filmat råmaterial till reportage som de publicerade på Khabar Laharyias hemsida. Jag intervjuade deras sociala medier strateg, samt projektledaren Shalini Joshi om framtidsplanerna. Shalini berättade att de tidigare varit helt beroende av bidrag för att driva Khabar Laharyia, men att de nu bildat ett bolag som ska vara vinstdrivande för att kunna utöka verksamheten. Planen är att öka spridningen av papperstidningen från nio distrikt till hela delstaten Uttar Pradesh, och sen vidare till andra delar av Indien. Framförallt vill de satsa ännu mer på den digitala bevakningen och anställa fler video reportrar, samt börja samarbeta med andra medier och få in reklamintäkter.

Samtliga jag intervjuade om Khabar Laharyia hade en positiv syn på utvecklingen av tidningen och webbsidan, men också när det gällde kvinnors och journalistikens möjligheter i stort.

